

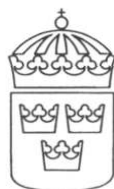
Riksdagens protokoll

1991/92:113

Fredagen den 15 maj

Kl. 9.00–9.17

11.00–11.01

Protokoll
1991/92:113

1 § Svar på interpellation 1991/92:184 om biståndet till Baltikum

*Svar på
interpellation*

Anf. 1 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Pär Granstedt har frågat mig om jag är beredd att överväga en svensk insats för att stödja ett program för isolering av bostäder och andra byggnader i Baltikum.

Energiushållningen i de baltiska staterna är undermålig, och behoven av bränsleimport är betydande. I planekonomin var energipriserna extremt låga, och det saknades därför helt incitament att energispara, vilket fått konsekvenser också för miljön.

De baltiska regeringarna har hittills varit upptagna med att klara försörjningen på kort sikt. I vintras blev det aktuellt för Sverige att bistå ester och letter med bränslehelp i form av oljeleveranser till ett värde av 14 milj.kr.

Energiförsörjningen är central för det pågående struktur- och reformarbetet i Baltikum. En omstrukturering av energisektorn är nödvändig för att komma till rätta med resursslöseriet. Det i särklass viktigaste är att införa realistiska energipriser. Konkreta åtgärder för att effektivisera energitnyttjandet kan också få stor effekt.

Biståndsmyndigheten BITS har finansierat ett antal projekt för att främja energibesparing i Baltikum. Ett av projekten omfattar stöd till den strategiska planeringen av energisektorn genom finansiering av en rådgivare knuten till det estniska energiministeriet.

Expertens uppgift är bl.a. att undersöka och föreslå besparingsmöjligheter. Bristen på finansiella resurser gör det nödvändigt att koncentrera insatserna på småskaliga projekt med ett stort inslag av självverksamhet. Befolkningen måste själv delta i arbetet med att isolera sina bostäder.

BITS har finansierat både en demonstration av energibesparingspotential och utvecklandet av kunskap om hur energibesparing kan göras i estländska flerfamiljshus och i fjärrvärmesystem. Val av besparingsåtgärder beror på kostnadseffektivitet och Estlands möjligheter att bekosta dem.

Den stora besparingspotentialen i uppvärmning av bostäder och liknande byggnader är en strategisk möjlighet för att minska energianvändningen, spara utländsk valuta och minska den negativa inverkan på miljön.

Arbetsmarknadsdepartementet fattade den 5 mars beslut om att bedriva en tvåårig försöksverksamhet där svenska arbetslösa tekniker och ekonomer ges beredskapsarbete i Estland för att åstadkomma produktivitetshöjande

insatser. Förra söndagen reste en första grupp om 22 personer till Estland. Kostnaden för detta projekt beräknas till 10 milj.kr., och medel tas i anspråk från anslaget för arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Herr talman! Det är vår uppfattning att de medel som avsatts till stöd för Baltikum mest effektivt utnyttjas om vi kan bidra till kunskapsöverföring inom centrala områden som energisektorn. Det får en bred och långvarig genomslagskraft. Vi är också övertygade om att svenskt industriellt kunnande och kapacitet på sikt kan komma att spela en viktig roll i genomförandet av energisparprogram.

Anf. 2 PÅR GRANSTEDT (c):

Herr talman! Jag vill tacka utrikesministern för svaret på min interpellation. Det gav en intressant och bra redovisning av de många svenska aktiviteter som finns i det här området. Jag noterar också att utrikesministern tillmäter energisektorn och energisparandet stor vikt när det gäller situationen i Baltikum. Vi har uppenbarligen en mycket likartad syn på detta.

I min interpellation försökte jag föra fram en insats av bredare och större omfattning än vad som kanske har varit möjlig inom nu gällande ramar. Som antyds i utrikesministerns svar är värmehushållning kanske ett av de viktigaste områdena när man skall komma till rätta med försörjningsmässiga, ekonomiska och miljömässiga problem i de baltiska staterna. Man har en undermålig isoleringsgrad. Uppvärmningssystemet är oerhört ineffektivt. Om man är nära värmekällan i fjärrvärmesystemet har man det mycket varmt, men om man befinner sig i periferin har man nästan ingen värme alls. Man måste elda så att det åtminstone blir drägligt utmed större delen av ledningens längd, om man har något att elda med. Det är bara ett exempel på den typ av svårigheter man har.

Det är bra med den här typen av mera begränsade insatser som utrikesministern redovisade. Det gäller rådgivning, att man uppmuntrar esterna att själva isolera sina bostäder, att man genomför kunskapsöverföring m.m. Med dessa insatser kommer situationen i Baltikum nästa vinter att vara ungefär som situationen den här vintern. Vi kan dock inte vara övertygade om att nästa vinter blir lika mild. Om det blir en normal vinter i Baltikum nästa gång blir svårigheterna mycket stora.

De insatser som vi och andra behöver göra för att hjälpa de baltiska staterna att klara akuta försörjningsproblem på värmesidan kan bli ganska stora. Det finns därför anledning att fråga sig om vi inte borde försöka hitta ett sätt att få till stånd en betydligt bredare och snabbare insats för att råda bot på de värsta värmehålen i de baltiska staternas energisystem.

Det är en slump att samtidigt som det finns behov av mycket stora insatser på det här området i Baltikum har vi en stark överkapacitet inom vår byggnadsindustri, med arbetslöshet, konkurser, m.m. som följd. Jag hör, herr talman, inte till dem som tycker att man skall anpassa bistånd till det svenska näringslivets behov. Men i just det här fallet råkar det sammanfalla. Det finns mycket stora behov i Baltikum samtidigt som det finns en stor överkapacitet i Sverige. Det borde därför finnas ett intresse att på allvar överväga om man inte kan gifta ihop de här behoven på något sätt.

Det innebär kanske att man måste gå över gränserna mellan politikområ-

dena. Av långvarig erfarenhet vet jag att det är oerhört svårt. Det handlar dels om bistånd, dels om något som man kan kalla för arbetsmarknadsåtgärder eller industripolitiska åtgärder i Sverige. Jag tycker dock att man allvarligt borde överväga det.

Det är riktigt att man bör uppmuntra människorna i de baltiska staterna att göra så stora insatser som möjligt själva. Vi måste ändå vara realistiska och inse att det går kanske bra att få ester, letter och litauer att isolera sina egna bostäder i de områden där de har egna bostäder, småhusområden, på landet, osv. I de stora hittills statligt ägda bostadsområdena i de större städerna i Baltikum där man har stora fjärrvärmesystem kommer inte mycket att hända i den vägen. Där krävs stora samlade insatser.

Med min interpellation har jag försökt att åtminstone väcka tanken att man skulle kunna kombinera de interna svenska arbetsmarknads- och industripolitiska intressena med behov av långsiktigt verkande insatser på energiområdet i Baltikum. Det finns en liten öppning i slutet av utrikesministerns svar. Det sägs att den svenska industrin långsiktigt skulle kunna göra insatser på det här området. Kan man tänka sig att inom regeringen överväga om man kan hitta former som gör att dessa insatser inte behöver ligga så väldigt långt fram i tiden? Man skulle kunna underlätta för svensk industri att faktiskt göra insatser för att lösa dessa problem i Baltikum.

Anf. 3 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Ett försök i den riktning som Pär Granstedt är ute efter är de 22 tekniker och ekonomer som nu har rest över till Estland, just i syfte att hjälpa till och få i gång produktionen bl.a. på det här området.

Jag tycker att vi måste vara mycket medvetna om att det finns en estnisk byggindustri. Jag har fört samtal med mina estniska kolleger bl.a. om ett annat problem, som Pär Granstedt också väl känner till, nämligen frågan om shelter för hemvändande officerare. Vid dessa tillfällen har det direkt påpekats att man har en egen byggindustri som kan göra insatser, men att man behöver rådgivning, kunskapsöverföring och visst stöd.

Jag tror att det är väldigt viktigt att vi håller detta i tankarna och att vi kommer ihåg att vad Estland och de andra baltiska länderna står inför är en ytterligt svår omställning, som kommer att skapa en mycket mycket stor arbetslöshet i dessa länder. Därför menar jag att det måste vara ett mer riktigt mål att se till att vi ger hjälp till självhjälp så att balterna kommer i gång med sina egna produktionsresurser och ser möjligheterna. Jag tycker nog att det måste vara den riktiga insatsen. Kanske har svensk byggindustri en möjlighet att komma in där, att på strategiska områden komma med sitt kunskande och att i vissa sammanhang komma med sina speciella tekniska lösningar. Eftersom det vi vill åstadkomma är att dessa länder skall få en övergång till marknadsekonomi och själva börja tackla sina problem – det är ju ändå det det hela handlar om, att de själva skall tackla sina problem – måste vi vara beredda att inse och respektera att det finns resurser på plats.

Anf. 4 PÄR GRANSTEDT (c):

Herr talman! Jag tycker att den insats som består i att 22 rådgivare nu åker över till Baltikum är bra. Det är också bra att man använder arbetsmark-

Prot. 1991/92:113
15 maj 1992

*Svar på
interpellation*

nadsmedel för att finansiera detta. Det är ett exempel på att man faktiskt kan överskrida de politiska gränserna, och det tycker jag är värdefullt.

Jag håller naturligtvis helt med utrikesministern om att man inte får lägga upp detta på ett sådant sätt att man slår ut den inhemska byggindustrin, tvärtom. Skulle man kunna få till stånd ett sådant litet mer storskaligt projekt som jag tänker mig, bör det naturligtvis i första rummet utformas så att man tar vara på de inhemska resurserna. Men det kommer också att behövas insatser från oss, bl.a. på den finansieringsmässiga sidan. Det kommer att behövas moderna byggmaterial, som inte utan vidare går att få tag på i Baltikum, det kommer att behövas isoleringsteknik, det kommer att behövas styr- och reglerteknik för att man skall få till stånd bättre fungerande uppvärmningssystem, och det kommer att behövas know-how på många områden.

Om man verkligen fick i gång en mer massiv satsning på isolering av bostäder och man försökte nå någorlunda snabba resultat på det området, tror jag att det också skulle kunna leda till en boom för den baltiska byggnadsindustrin. Det skulle dessutom kunna utgöra en ram för någonting som skulle kunna likna en massiv kunskapsöverföring från den svenska industrin till den baltiska. På det sättet skulle man alltså också få långsiktiga, värdefulla industriella effekter.

Det behöver alltså inte finnas någon motsättning mellan en betydande svensk insats på det här området och insatser för att långsiktigt bygga upp den baltiska byggnadsindustrin.

Anf. 5 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Det är min övertygelse att de rådgivningsinsatser som görs nu är på väg att leda till den typ av kontakter som Pär Granstedt talar om, dvs. att svensk byggindustri därmed också kommer in på de här marknaderna.

Jag skulle också vilja ta detta tillfälle i akt för att nämna att vår energirådgivning i Estland har varit så uppskattad och – bedömer vi själva – så pass nödvändig och framgångsrik att vi har undersökt möjligheterna att göra en liknande insats i Lettland. Det visade sig att EG faktiskt redan hade varit framme där, vilket vi inte hade någonting emot, utan vi kunde bara konstatera att så var fallet.

Det är nog faktiskt också så att väldigt mycket kan göras på ett oerhört jordnära sätt, dvs. genom att esterna själva med enklast möjliga medel sätter i gång att täta fönster och annat. I vissa av bostäderna i Estland har det ju eldats så fruktansvärt mycket att man har tyckt att det har varit skönt med drag genom väggar och fönster.

Anf. 6 PÄR GRANSTEDT (c):

Herr talman! Visst kan också enkla åtgärder vidtas. Jag har också varit med om att uppleva besvärande värme vid besök i Estland, men det var i höstas. När jag för en månad sedan senast besökte Estland var ingen frestad att öppna något fönster – då var det verkligen kallt inomhus. Det är klart att mycket kan åstadkommas med tätning, men sanningen att säga är det

naturligtvis betydligt mer långtgående insatser som behövs om man skall få en ordentlig effekt på energiförsörjningssystemet.

Jag tycker att de insatser som görs är värdefulla, och den rådgivningsverksamhet som finns utgör väl en god början. Jag hoppas naturligtvis att detta skall kunna leda till ett större engagemang också för den svenska industrins del, att det kan leda till en kunskapsöverföring och till att resurser kan ställas till förfogande.

Jag vill avslutningsvis ändå vädja till utrikesministern om att hon även fortsättningsvis har dessa frågor i åtanke och att hon funderar vidare på hur man skulle kunna bredda och vidareutveckla samarbetet. Jag ser ändå en oerhörd potential för oss att göra stora insatser av bestående slag i Baltikum och, som sagt, möjligheter att utnyttja ledig kapacitet i Sverige.

Anf. 7 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Jag delar Pär Granstedts uppfattning att hösten och vintern säkert kommer att bli mycket besvärliga i Baltikum. Jag tror inte att tätningen av bostäderna vid det laget kommer att ha nått en nivå som på något sätt skulle kunna motsvara svensk standard, utan detta är ett jobb som tar sin tid. Jag tror därför att vi måste vara beredda på katastrofinsatser även inom energisektorn. Det är min bedömning.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslöt kl. 9.17 på förslag av förste vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 11.00, då till dagens bordläggning aviserad proposition samt aviserade utskottsbetänkanden väntades föreligga.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 11.00.

2 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Proposition

1991/92:132 Tillämpning i fråga om Libyen av lagen (1971:176) om vissa internationella sanktioner

Konstitutionsutskottets betänkande

1991/92:KU30 Granskning av statsrådets tjänsteutövning och regeringsärendenas handläggning

Prot. 1991/92:113
15 maj 1992

*Svar på
interpellation*

Finansutskottets betänkanden
1991/92:FiU24 Tilläggsbudget II inom finansdepartementets område, m.m.
1991/92:FiU25 Tilläggsbudget II inom civildepartementets område

Trafikutskottets betänkanden
1991/92:TU18 Postväsende
1991/92:TU19 Järnvägar

Näringsutskottets betänkanden
1991/92:NU29 Tilläggsbudget II (näringsdepartementet)
1991/92:NU31 Ändringar i ellagen
1991/92:NU34 Statlig medverkan för kapitaltillskott till Sparbanken Första AB

Arbetsmarknadsutskottets betänkande
1991/92:AU14 Tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1991/92

3 § Anmälan om frågor

Anmäldes att följande frågor framställts

den 14 maj

1991/92:775 av *Eva Johansson* (s) till civilministern om pressmeddelande från civildepartementet om betyg:

I ett pressmeddelande från civildepartementet står följande:
”Just nu pågår utredning om ett nytt betygssystem. Vi kristdemokrater anser att de första fem eller sex åren i skolan skall vara betygsfria. Den perioden skall barn i lugn och ro få förbättra sina färdigheter så långt det går. Det gäller att bygga upp en stark känsla av kompetens och självförtroende hos varje barn!”

Jag vill med anledning av detta uttalande fråga ungdomsministern följande:

Utgår regeringen från att ungdomar över 12–13-årsåldern inte på samma sätt som de yngre, behöver en skola där de i lugn och ro får förbättra sina kunskaper och färdigheter och som inte på samma sätt stödjer dem i att bygga upp kompetensen och självförtroendet?

1991/92:776 av *Hugo Hegeland* (m) till statsrådet Bo Lundgren om momsen och byggkonsultföretag:

Arkitekt- och byggkonsultföretag skall alltid redovisa mervärdesskatt på erhållna förskotts- och a-contobetalningar. Sedan reduceringsreglerna vid inbetalningen av moms slopats har risken för förluster till följd av mervärdesskattens erläggande kraftigt ökat. I de fall entreprenaden på grund av kundens konkurs eller av annan anledning inte fullföljs, kan det nämligen hända

att någon slutbesiktning inte kommer till stånd. I sådana fall anses de uppburna a-contona och förskotten innefatta också momsen.

Med anledning av nämnda förhållande vill jag fråga:

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att skapa rimliga förhållanden för arkitekt- och byggkonsultföretag vad gäller inbetalningen av moms?

1991/92:777 av *Fredrik Reinfeldt* (m) till socialministern om åtgärder mot nya droger:

Moderata samlingspartiet föreslog i januari 1990 i en partimotion åtgärder mot den då nya drogen Ecstasy och andra s.k. designade droger, som främst spreds på de s.k. Acid-klubbarna. Socialstyrelsen borde få i uppdrag att mer konsekvent täcka in dessa droger i sina förteckningar, för att stävja missbruket. Kraven följdes upp i en kommittémotion av Sten Svensson m.fl. i januari 1991.

I massmedia får vi nu höra att Ecstasy och andra designade droger sprids i en allt större omfattning och att missbruket främst finns bland mycket unga människor. Detta är ytterst alarmerande.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att snabbt komma till rätta med Ecstasy och andra designade droger?

den 15 maj

1991/92:778 av *Göthe Knutson* (m) till justitieministern om medlen för polisens verksamhet:

Riksdagen har nyligen beslutat om medel för polisens verksamhet under budgetåret 1992/93. Det belopp som anvisades uppgår till över 10 miljarder kronor.

Under de senaste veckorna har dock pressen publicerat intervjuer med polischefer, som uttrycker oro för att de anvisade medlen inte kommer att räcka. I något distrikt skulle medlen inte ens räcka till bensinpengar, enligt polischefen. Från en del håll har det också sagts att polismyndigheterna kommer att bli tvungna att säga upp personal under året för att ekonomin skall gå ihop.

Det är tydligt att det finns olika sätt att beräkna hur mycket pengar som behövs för polisens verksamhet.

Min fråga till justitieministern är:

Har polisen fått de medel den behöver för det kommande budgetåret?

1991/92:779 av *Rolf L. Nilson* (v) till miljöministern om kärnkraftsavvecklingen:

I framtiden kommer förmodligen utländskt ägande av svenska kärnreak-

torer att bli en realitet. Redan nu är det aktuellt eftersom det tyska Preussen-Elektra förmodligen köper in sig i Sydkraft – ägare av Barsebäck.

Det föreligger risk att avvecklingen och kontrollen av den svenska kärnkraften då kompliceras – eventuellt försvåras – om utländska intressen i den svenska kärnkraften blir allt starkare.

Hur kommer regeringen att agera för att säkerställa kärnkraftsavvecklingen i denna nya situation?

1991/92:780 av *Eva Johansson* (s) till utbildningsministern om platsfördelningen beträffande utbildningen av barnskötare till förskollärare:

Från universitet och högskolor kommer rapporter om att de ännu inte fått besked om fördelningen av platser för 50-poängsutbildningen för barnskötare till förskollärare.

Många barnskötare vill vidareutbilda sig, och denna kurs har varit populär. Intresset just nu ökar dessutom på grund av att många barnskötare är, eller hotas att bli, arbetslösa när kommunerna drar ner barnomsorgsverksamheten.

De uteblivna beskeden om platsfördelningen gör det omöjligt för utbildningsanordnarna att vare sig planera kurserna eller lämna besked till alla dem som söker utbildning.

Jag vill med anledning av detta ställa följande fråga till utbildningsministern:

Vilka åtgärder tänker utbildningsministern vidta för att utbildningsanordnarna snarast skall få besked om platsfördelningen när det gäller 50-poängsutbildningen för barnskötare till förskollärare?

1991/92:781 av *Georg Andersson* (s) till statsrådet Alf Svensson om BITS-krediterna till Kina:

I ett svar till Bertil Måbrink i riksdagen den 17 mars angående BITS-krediten till Kina sade Alf Svensson att han vill "återigen betona att den nuvarande regeringen av omständigheterna tvingades att effektuera ett av den tidigare regeringen de facto redan fattat beslut". Med anledning av denna märkliga uppgift efterfrågade jag i ett brev vilken dokumentation som Alf Svensson kunde åberopa för sitt påstående.

I brevsvaret den 7 maj erkänner nu Alf Svensson att "något beslut togs ej av den socialdemokratiska regeringen" och vidare att "den nya regeringen var naturligtvis inte tvingad att godkänna BITS förslag".

Alf Svensson måste hela tiden ha varit medveten om att den socialdemokratiska regeringen inte fattat något beslut i frågan. Den borgerliga regeringen tog därför sitt beslut om BITS-krediten helt på eget ansvar. Ändå har Alf Svensson vid upprepade tillfällen, bl.a. i riksdagen, hävdade att han bara hade att fullfölja ett av socialdemokraterna redan fattat beslut.

Är statsrådet beredd att inför kammaren ta tillbaka de vilseledande påståenden som han tidigare har gjort beträffande BITS-krediten till Kina?

En del kommuner har i entusiasm över väntade friare former för skolorganisationen föregått beslut eller positivt övertolkat innehållet i beslutet och startat ett antal teoretiska gymnasielinjer hösten 1990. Härigenom riskerar ett antal elever att ej erhålla giltiga betyg även om de deltagit i alla centrala prov.

Vilka åtgärder avser statsrådet vidta för att eleverna skall få sina betyg?

1991/92:783 av *Harald Bergström* (kds) till socialministern om omsorgslagen:

Omsorgslagen är en rättighetslag. I flera landsting och kommuner finns överklaganden och fällande domar mot beslut där sociala myndigheter inte lever upp till lagens rättigheter för berättigade behov.

I ett landsting frågade revisorerna om omsorgslagens rättighet var överordnad landstingets ekonomiska resurser.

Svaret, i form av ett styrelsebeslut, lyder: "För all landstingets verksamhet gäller att den skall bedrivas inom av landstinget beslutad ram. S.k. rättighetslagstiftning ger inte en styrelse eller förvaltning rätt att frånga den ovan angivna regeln." Såvitt jag kan förstå innebär svaret att det landstinget omfattas av omsorgslagen endast så länge pengarna räcker.

Avser statsrådet att vidta några åtgärder för att stärka omsorgslagens efterlevnad?

1991/92:784 av *Lars Stjernkvist* (s) till arbetsmarknadsministern om statliga byggprojekt och byggarbetslösheten:

Häktet i Norrköping behöver byggas om. Kostnaden är beräknad till 36 milj.kr. Projektet kan sysselsätta 30 byggjobbare.

Byggnadsarbetarna i Östergötland har kartlagt behovet av byggjobb i länet. Häktet är ett av många angelägna projekt som återfinns i kartläggningen. Kartläggningen visar att det skulle kunna skapas minst 1 700 byggjobb genom tidigareläggning av kommunala och statliga samt andra investeringar.

Omkring 1 000 byggnadsarbetare är arbetslösa. Det betyder ca 20 %.

Regeringen har i olika sammanhang betonat vikten av att statliga och andra myndigheter gör sitt yttersta för att tidigarelägga byggprojekt. Hittills har inget hänt som förändrat den negativa utvecklingen.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att ovanstående och liknande projekt skall tidigareläggas?

1991/92:785 av *Inge Carlsson* (s) till arbetsmarknadsministern om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn:

Servicehuset Solgården i Ödeshög behöver ett nytt tak. Kostnaden är beräknad till 3 milj.kr. Det är ett angeläget projekt, och det kan sysselsätta fem byggnadsarbetare.

I dag är det billigt att bygga. Det saknas inte heller arbetsuppgifter. Byggnadsarbetarna i Östergötland har dammsugit sitt län i jakten efter byggjobb. De har funnit angelägna projekt, som skulle kunna sysselsätta 1 700 byggjobbare.

Problemet är att det saknas politisk kraft att få i gång projekten ute i kommunerna. Finansministern uppmanade nyligen kommunerna att sätta fart. Hennes vädjan hörsammades uppenbarligen inte.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att ovanstående och andra byggprojekt skall komma i gång?

1991/92:786 av *Maj-Inger Klingvall* (s) till arbetsmarknadsministern om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn:

Byggarbetslösheten i Östergötland är ca 20 %. Problemet är inte att det saknas arbetsuppgifter. Byggnadsarbetarnas kartläggning av angelägna byggprojekt visar att det går att skapa minst 1 700 jobb i länet.

Ett av dessa är ombyggnaden av ålderdomshemmet Hallegården utanför Norrköping. Projektet är naturligtvis i första hand viktigt för de äldres omvårdnad och trygghet. Om projektet kommer i gång nu kan dessutom tolv byggnadsarbetare ges sysselsättning. Det saknas alltså inte uppgifter, och det är dessutom ekonomiskt fördelaktigt att bygga just nu. Problemet är att det saknas politisk handlingskraft.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd vidta för att ovanstående och andra byggprojekt skall komma i gång omgående?

1991/92:787 av *Ingvar Björk* (s) till arbetsmarknadsministern om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn:

Landstinget i Östergötland behöver bygga ett hjärt- och öroncentrum. Tack vare satsningen kan 100 byggjobbare få arbete under ett år.

I dag sjunker byggkostnaderna. Det saknas inte arbetsuppgifter. Ovanstående projekt återfinns i den kartläggning av angelägna byggprojekt som arbetslösa byggnadsarbetare genomfört i Östergötland.

De arbetslösa är förundrade; de vet att byggprojekten behövs, dvs. att vägarna behöver rustas upp, att husen behöver renoveras, att gruppbostäderna behöver byggas osv., och de vet att det är billigt att bygga nu. De kan inte begripa varför ingen trycker på startknappen.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att ovanstående och andra angelägna byggprojekt skall komma i gång?

1991/92:788 av *Sonia Karlsson* (s) till arbetsmarknadsministern om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn:

Väg 32, Sveavägen, i Motala behöver rustas upp. Kostnaden är beräknad till 8 milj.kr., och projektet kan sysselsätta åtta personer.

Väg 32 återfinns i den kartläggning av angelägna byggprojekt som byggnadsarbetarna i Östergötland genomfört. De har visat att det går att skapa

minst 1 700 jobb genom tidigareläggning av statliga, kommunala och andra investeringar.

Ett annat projekt är riksväg 50, delen Ängesby – Nykyrka, där ombyggnad kan ske innevarande år. Kostnaden är beräknad till ca 40 milj.kr., och projektet kan sysselsätta ca 40 personer.

Byggarbetslösheten är i dag 20 %. Om inte offensiva åtgärder sätts in riskerar vi att slå ut en betydande del av byggbranschen.

Det saknas alltså inte jobb. Det är billigare att bygga än på länge. Problemet är att det saknas politisk kraft att sätta i gång de angelägna projekten.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att ovanstående och andra projekt skall tidigareläggas?

1991/92:789 av *Berndt Ekholm* (s) till utrikesministern om de israeliska bosättningarna och skapandet av en palestinsk stat:

Fredsprocessen i Mellanöstern fortsätter. Det är mycket lovvärt. Samtidigt är bristen på förtroendeskapande åtgärder ett hinder i processen.

Israel fortsätter, för att inte säga intensifierar, bosättningspolitiken samtidigt med att fredsförhandlingarna pågår. Det skapar rättmätig frustration på palestinsk sida. Att förhandla om fred samtidigt som motparten alltmer lägger under sig palestinsk mark ställer krav på ett exemplöst tålamod.

Som om inte detta vore nog uttalar i den israeliska valrörelsen premiärministern, att Israel aldrig kommer att återlämna de ockuperade områdena, och han uppmanar tiotusentals judar att bosätta sig i Judéen och Samarien för att förhindra skapandet av en palestinsk stat.

Min fråga till utrikesministern är: Vilka åtgärder är regeringen beredd att vidta med anledning av denna bosättningspolitik och premiärministerns uttalande om en de facto-annektering?

1991/92:790 av *Arne Kjörsberg* (s) till statsrådet Bo Lundgren om s.k. incitamentsprogram till ledande befattningshavare:

Ett antal svenska storföretag planerar nu något som man kallar "incitamentsprogram till ledande befattningshavare".

Kort sammanfattat är uppläggningsen följande. Ett antal ledande befattningshavare, i något fall så många som 200, erbjuds förvärva s.k. syntetiska optioner. När dessa syntetiska optioner efter ett antal år faller ut erhåller personerna, under vissa förutsättningar, betydande belopp. Förtjänsterna kan bli hundratusentals, kanske miljoner kronor, för var och en. Incitamentsprogrammen bygger på att de utfallande beloppen då skall beskattas som kapitalvinst med 25 % i stället för som lön, med, för personer i dessa lönelägen, ca 50 %.

En av de bärande principerna i skattelagstiftningen är att lön skall beskattas som lön oavsett hur den utgår. Eller uttryckt på ett annat sätt: All ersättning man får från sin arbetsgivare för utfört arbete skall beskattas som lön.

Vad avser statsrådet att vidta för åtgärder mot denna typ av arrangemang, som försöker kringgå andan i den nya skattelagstiftningen?

Prot. 1991/92:113
15 maj 1992

4 § Kammaren åtskildes kl. 11.01.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Barbro Nordström

Fredagen den 15 maj

1 § Svar på interpellation 1991/92:184 om biståndet till Baltikum . .	1
Utrikesminister Margaretha af Ugglas (m)	
Pär Granstedt (c)	
Ajournering	5
Återupptagna förhandlingar	5
2 § Bordläggning	5
3 § Anmälan om frågor	
1991/92:775 av Eva Johansson (s) om pressmeddelande från ci- vildepartementet om betyg	6
1991/92:776 av Hugo Hegeland (m) om momsen och byggkon- sultföretag	6
1991/92:777 av Fredrik Reinfeldt (m) om åtgärder mot nya dro- ger	7
1991/92:778 av Göthe Knutson (m) om medlen för polisens verksamhet	7
1991/92:779 av Rolf L. Nilson (v) om kärnkraftsavvecklingen	7
1991/92:780 av Eva Johansson (s) om platsfördelningen beträf- fande utbildningen av barnskötare till förskollärare	8
1991/92:781 av Georg Andersson (s) om BITS-krediterna till Kina	8
1991/92:782 av Leif Carlson (m) om betygen på vissa gymnasie- linjer	9
1991/92:783 av Harald Bergström (kds) om omsorgslagen . . .	9
1991/92:784 av Lars Stjernkvist (s) om statliga byggprojekt och byggarbetslösheten	9
1991/92:785 av Inge Carlsson (s) om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn	9
1991/92:786 av Maj-Inger Klingvall (s) om åtgärder för att på- börja byggprojekt inom den offentliga sektorn	10
1991/92:787 av Ingvar Björk (s) om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn	10
1991/92:788 av Sonia Karlsson (s) om åtgärder för att påbörja byggprojekt inom den offentliga sektorn	10
1991/92:789 av Berndt Ekholm (s) om de israeliska bosättnings- arna och skapandet av en palestinsk stat	11
1991/92:790 av Arne Kjörnsberg (s) om s.k. incitamentsprog- ram till ledande befattningshavare	11

